

Hodnocení bakalářské práce – oponent

Titul: Trénink kognitivních funkcí po poškození mozku s využitím Vienna Test System Schuhfried

Autor: Lenka Macková

Vedoucí závěrečné práce: Bc. Alice Oktábcová

Oponent závěrečné práce: Mgr. Zuzana Piřhová

1. Přehlednost a členění práce

Bakalářská práce se zabývá využitím počítačového programu CogniPlus pro trénink kognitivních funkcí u pacientů po poškození mozku. Teoretická část poskytuje informace o problematice poškození mozku a jeho následků a popisuje kognitivní funkce a jejich poruchy. Dále se zabývá možnostmi neurorehabilitace, neuropsychologie a rolí ergoterapeuta v tréninku kognitivních funkcí. Součástí teoretické části práce jsou i kapitoly týkající se počítačových programů využívaných pro trénink kognitivních funkcí, podrobněji je popsán program CogniPlus, se kterým autorka pracovala.

V praktické části práce autorka představila možnosti využití počítačového programu CogniPlus u pacientů po poškození mozku na dvou kazuistikách.

Celková struktura bakalářské práce působí kompaktně, jednotlivé kapitoly a podkapitoly na sebe plynule navazují. Rozsah práce je přiměřený. Obsah teoretické i praktické části práce je dostatečný a odpovídá zvolené problematice.

2. Formální náležitosti práce

Jedná se o přehlednou práci o celkovém rozsahu 90 stran s přílohami, 65 stran bez příloh. Grafická úprava je zdařilá až na drobné nedostatky (tabulka na s. 30, internetový odkaz uprostřed textu na s. 60). Text je vhodně doplněn obrázky, schémata a tabulkami (zdroj uváděný pod obrázkem by měl být uveden spíše v seznamu literatury, např. s. 26, 30, 31 atd.). Autorka vhodně používá odbornou terminologii a snaží se správně citovat dle citační normy. Formální stránka citací však není sjednocena (tečka je někdy před závorkou, někdy po závorce; dále není sjednoceno citování v seznamu literatury, někde jsou uváděna celá křestní jména autorů, někde pouze první písmena). Seznam odborné literatury obsahuje uspokojující množství literárních i elektronických zdrojů, citační norma ale není sjednocena. V práci lze nalézt větší množství gramatických chyb (např. s. 14, 18, 19, 49, 55, 58, 62, 89), některé stylistické chyby (nedůsledné formulace a větné stavby, např. s. 13, 20, 39, 50), chybí seznam zkratk, obrázků, tabulek a grafů. Formální stránce práce nebyla autorkou věnována dostatečná pozornost.

3. Cíl práce

Cílem autorky bylo představit počítačový program CogniPlus, shrnout jeho výhody a nevýhody a zodpovědět základní otázku, zda je možné program použít u pacientů po poškození mozku k tréninku kognitivních funkcí. Oceňuji, že si autorka nastavila vzhledem k rozsahu práce cíle reálné a že se jí podařilo těchto cílů dosáhnout.

4. Přehled problematiky

Rozsah zpracované literatury je dostatečný, autorka pracovala s rozmanitými českými i zahraničními zdroji. Vhodným způsobem vybrala a zpracovala problematiku získaného poškození mozku, poruch kognitivních funkcí a možností

jejich rehabilitace pomocí počítačového programu CogniPlus. V diskuzi plynule navazuje na informace z teoretické části a prokazuje tak porozumění dané problematice. Klíčová slova i jejich definice jsou zvoleny vhodně.

5. Postup zpracování bakalářské práce

Autorka pro svou bakalářskou práci zvolila kvalitativní výzkum založený na dvou kazuistikách pacientů po poškození mozku. Přehledně a podrobně popisuje metodu výběru pacientů, průběh terapií (včetně záznamu pozorování) a výsledky, kterých pacienti dosáhli. Autorka uvádí důvody, proč použila pro měření účinnosti terapie dva odlišné kognitivní testy. Domnívám se, že by bylo vhodnější použít stejný test a pro měření vybrat ten náročnější a tedy citlivější, který případný posun výkonnosti dokáže lépe zachytit.

6. Přínos pro praxi

Přínos pro praxi je zřejmý, zvolená problematika může přispět k větší informovanosti ergoterapeutů o možnostech rehabilitace kognitivních funkcí pomocí počítačových programů, konkrétně potom o možnostech využití programu CogniPlus u pacientů se získaným poškozením mozku.

7. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Autorka prokázala znalost zvolené problematiky a schopnost správně aplikovat teoretické poznatky na konkrétní problém, přesto lze nalézt chyby, kterých by se opakovanou kontrolou práce dalo vyvarovat (s. 17 „U ACE může pacient dosáhnout maximálně 130 bodů.“). Oceňuji přímou práci autorky s pacienty a čas jim věnovaný (2x 10 tréninků).

8. Výsledky a jejich analýza

Prezentace výsledků v praktické části je přehledná a vhodně doplněná komentáři v textu. Doporučovala bych větší opatrnost ohledně závěrů týkajících se zlepšení pacientů po sérii terapií (s. 48 „U pacienta je zřetelné mírné zlepšení v paměti a v orientaci v čase.“ Rozdíl ve výsledcích o 1 bod není přesvědčivý a může být způsoben mnoha faktory). Také je třeba k výsledkům přistupovat jednotně. U pacienta, který se zlepšil o 2 body je přisuzováno zlepšení terapii, u pacientky, která se o 1 bod zhoršila je její neúspěch přisuzován momentálnímu rozpoložení.

9. Závěry a doporučení bakalářské práce

V diskuzi se autorka věnuje zjištěním zahraničních výzkumů zabývajících se účinností programu CogniPlus a zamýšlí se nad vlivem dalších faktorů, které mohou mít na výsledky vliv. Podrobněji by mohly být diskutovány limity práce a další možnosti výzkumů v této oblasti. V závěru poté autorka srozumitelně a přehledně shrnuje jednotlivé poznatky své práce.

10. Aktuálnost práce

Zaměření bakalářské práce považuji za aktuální a přínosné. Lze souhlasit s autorkou, že porucha kognitivních funkcí omezuje participaci člověka ve všech oblastech života a že důležitým krokem v rámci readaptace jedince na původní prostředí je zahájení včasné rehabilitace. Téma je aktuální i vzhledem k trendu zavádění počítačem asistované rehabilitace.

Téma považuji za aktuální a přínosné i z toho důvodu, že v České republice stále není k dispozici dostatek studií zabývajících se touto problematikou. I vzhledem

k rozporuplnosti výsledků dostupných zahraničních studií je vhodné se účinností počítačových programů nadále zabývat. Považuji za vhodné se do budoucna dále věnovat získávání a rozšiřování poznatků v rámci tohoto tématu a především jejich aplikaci v běžné praxi ergoterapeuta.

11. Závěry a doporučení oponenta

Autorka touto bakalářskou prací prokázala svou orientaci ve vybraném tématu a v používané terminologii. Autorka splnila cíle bakalářské práce, které si stanovila. Doporučuji ve zvoleném tématu nadále pokračovat a provést navržené inovace, nejlépe pod odborným vedením v rámci diplomové práce.

Připomínky a otázky k obhajobě:

- **V práci bylo uvedeno, jaké výhody a nevýhody spatřují v programu CogniPlus pacienti. Jaké výhody a nevýhody v jeho používání spatřujete na základě zkušenosti s programem Vy jako ergoterapeut?**
- **Jak byste zjišťovala ekologickou validitu tréninku v programu CogniPlus?**
- **Plánujete se i nadále věnovat problematice rehabilitace kognitivních funkcí u pacientů se získaným poškozením mozku? Pokud ano, co konkrétně by Vás zajímalo a jak byste postupovala?**

Návrh klasifikace práce – Při dobře provedené obhajobě doporučuji klasifikaci „velmi dobře“.

V Praze dne 22. 5. 2016

Mgr. Zuzana Piřhová

